

Klimaatadaptatiemonitor

2-meting

Mei 2021

Inhoudsopgave

Achtergrond & aanpak	Pagina	3
Management Summary	Pagina	6
Resultaten		
Ervaring en houding t.a.v. het klimaat	Pagina	10
Kennis en informatie over klimaatbestendigheid	Pagina	18
Houding t.a.v. de klimaatbestendigheid van de woning	Pagina	23
Treffen van maatregelen	Pagina	27
Bijlagen	Pagina	31

Achtergrond & Aanpak

HET KLIMAAT VERANDERT

- Klimaatverandering leidt tot meer hittegolven, vaker extreme neerslag, en meer droogte perioden. Als Nederland zich hier niet op voorbereidt, heeft dit invloed op de gezondheid van mensen, de leefbaarheid van buurten en het comfort in woningen en gebouwen, en leidt dit tot economische schade.

SCHADE VOORKOMEN MET KLIMAATBESTENDIGE WONINGEN

- Met haar coöperatieve achtergrond gelooft Achmea sterk in het gezamenlijk aanpakken van uitdagingen. Klimaatverandering is zo'n uitdaging. De verzekeraar ziet het ongemak en de kosten van schade veroorzaakt door klimaatverandering bij klanten. Achmea is daarom een samenwerkingsverband aangegaan onder de naam BlueLabel, om klanten te helpen zichzelf te bewapenen tegen de gevolgen van bijvoorbeeld wateroverlast.
- De Nederlander kan zelf ook wat doen tegen wateroverlast en hittestress, door de woning (en directe omgeving) klimaatbestendig te maken. Bijvoorbeeld door het verduurzamen van de woning of meer groen in de tuin (*'tegels eruit, groen erin'*). De vraag is: Hoe denken Nederlanders over de klimaatverandering? En in hoeverre zijn zij zich bewust van hun eigen impact (inrichting woonomgeving)? En vinden zij dat zij zelf aan zet zijn of ligt de verantwoordelijkheid bij de (lokale) overheid? En in welke mate verandert dit in de tijd?
- Achmea heeft onderzoek uitgevoerd naar de 'klimaatbestendigheid' van woningen in Nederland. Zij onderzocht:
 - de huidige kennis van Nederlanders over dit onderwerp,
 - wat zij vinden van dit onderwerp (houding), en
 - of zij al maatregelen hebben getroffen om overlast te voorkomen.

OPZET EN RAPPORTAGE

- In augustus 2019 zijn we gestart met deze monitor waarin we de kennis, houding en getroffen maatregelen van Nederlanders rondom de ‘klimaatbestendigheid’ van woningen in kaart brengen. Om te achterhalen hoe dit zich in de tijd ontwikkelt, hebben we in april 2021 een tweede vervolgmeting (2-meting) uitgevoerd.
- Tijdens de meest recente meting van april 2021 hebben we 1.053 Nederlanders van 18 jaar en ouder bevroegd. Hierbij is rekening gehouden met een representatieve verdeling op leeftijd, geslacht, regio en opleiding. De uitkomsten van de 2-meting zijn op totaalniveau gerapporteerd. Voor zover er relevante verschillen zijn tussen de metingen maken we daar expliciet melding van.
- In z’n algemeenheid kunnen we stellen dat het weerbeeld voorafgaand aan de meting (in relatie tot overlast) bepalend is voor de wijze waarop respondenten de vragenlijst invullen. Het onderzoek in augustus 2019 is uitgevoerd vlak na een hittegolf. Dat heeft duidelijk effect op de resultaten gehad, in de rapportage te zien aan soms flink afwijkende percentages.
- Het weer voorafgaand aan de meting van april 2020 was betrekkelijk rustig. De vier winterstormen van februari 2020 (o.a. Ciara en Dennis) lijken niet tot veel overlast aan woningen te hebben gehad, of van (veel) invloed te zijn geweest op de onderzoeksresultaten.
- Het weerbeeld in de periode voorafgaand aan de 2-meting van april 2021 kenmerkte zich weliswaar door een relatief koude lente (afgelopen april was de koudste aprilmaand sinds 1986), maar op sneeuwstorm Darcy in februari na was er geen sprake van extreme weersomstandigheden. Die relatief stabiele weersomstandigheden zien we dan ook terug in de resultaten van deze 2-meting, die zich kenmerken door een vrij stabiel beeld ten opzichte van de 1-meting van april 2020.
- De verbatim antwoorden op open vragen hebben we op kwalitatieve wijze in dit rapport opgenomen (quotes, trends).
- In de bijlage van dit rapport is de volledige technische verantwoording van het onderzoek opgenomen.

A person is riding a bicycle on a wet street at night. The person is wearing a dark jacket, light-colored pants, and a backpack. They are riding away from the camera, and the wet pavement is reflecting the ambient light, creating a shimmering effect. The background shows a city street with brick buildings and some lights. The overall mood is dark and atmospheric.

Management Summary

Management Summary

Veel Nederlanders ervaren overlast in en om hun woning door extreem weer, maar zien veelal (nog) geen noodzaak om de woning klimaatbestendig te maken.

Veel Nederlanders ervaren overlast in en om de woning door extreme weersomstandigheden, vooral door regen, wind en hitte.

- Ruim een derde van de Nederlanders die in en om de woning weleens overlast heeft ervaren als gevolg van extreme weersomstandigheden wijt deze overlast aan klimaatverandering. Er bestaat overigens wel verdeeldheid over het verband tussen de overlast en klimaatverandering. Dat geldt ook voor de discussie over klimaatverandering in het algemeen: een op de vijf Nederlanders vindt de discussie overdreven, een kwart staat er neutraal in. Ongeveer de helft vindt de discussie over klimaatverandering niet overdreven.

Nederlanders maken zich over het algemeen nog weinig zorgen om het veranderende klimaat en de klimaatbestendigheid van hun woning. Men denkt hiervoor al maatregelen getroffen te hebben, of daar nog genoeg tijd voor te hebben.

- Extreme stormen vormen het grootste (klimaat)risico voor de woning, gevolgd door hevige regen en extreme hitte. Nederlanders die zich wel zorgen maken vragen zich af of hun huis hier wel tegen bestand is.

Hoewel men zegt te begrijpen wat klimaatbestendigheid van een woning inhoudt, is er nog altijd heel weinig echte kennis over de mogelijkheden om de woning zelf klimaatbestendiger te maken.

- Een meerderheid geeft aan nauwelijks tot niet op de hoogte te zijn van de wijze waarop zij hun woning bestand kunnen maken tegen extreme weersomstandigheden. Men ontvangt weinig informatie over hoe ze hun woning klimaatbestendiger kunnen maken, terwijl deze behoefte er wel is.
- Men is wel bekend met een aantal mogelijke maatregelen, zoals isolatie of meer groen in de tuin. De vraag is echter of zij deze maatregelen bewust aan klimaatbestendigheid koppelen, of dat ze er primair mee bekend zijn vanuit de motivatie om kosten of energie te willen besparen.

Het belang van een klimaatbestendige woning is groot en de verantwoordelijkheid voor aanpassingen aan de woning ligt primair bij henzelf, vindt een ruime meerderheid. Een deel geeft aan hun woning goed beschermd te hebben. Maar is dat ook echt zo?

- De meeste Nederlanders vinden dat vooral zichzelf, maar ook de gemeente en de rijksoverheid zich bezig zou moeten houden met (de gevolgen van) klimaatverandering, ook in relatie tot het klimaatbestendig maken van woningen.
- Een aanzienlijke groep Nederlanders is bereid om tijd en (wat minder vaak) geld te investeren in het klimaatbestendiger maken van hun woning. Ze weten alleen niet goed hoe ze dit concreet moeten aanpakken: twee derde vindt dan ook dat daar meer aandacht besteed moet worden.
- Naast het gebrek aan kennis over mogelijkheden en aanpak is de belangrijkste drempel om (nog) geen maatregelen te hebben getroffen om de klimaatbestendigheid van de woning te optimaliseren de kosten die daarmee gemoeid zijn.

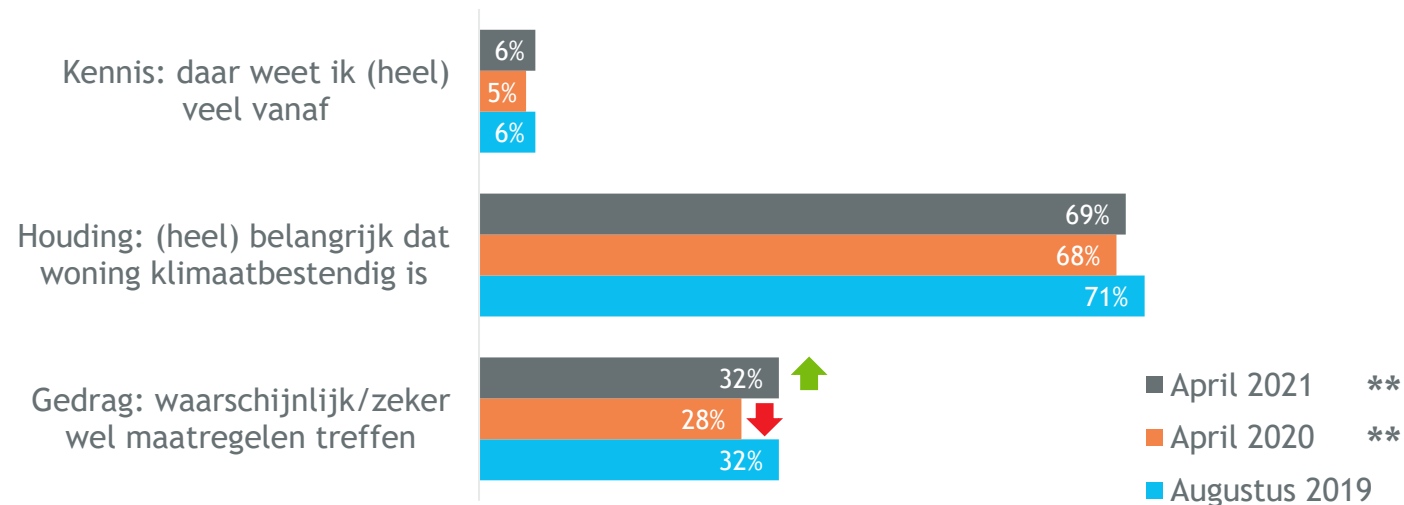
De urgentie van klimaatbestendigheid lijkt hoger tijdens of net na extreme weersomstandigheden, zoals een storm of hittegolf. Dit zijn dan ook de momenten waarop mensen geïnformeerd zouden moeten worden over de manier waarop ze hun woning klimaatbestendiger kunnen maken. Dan heb je hun aandacht.

- In z'n algemeenheid kunnen we stellen dat het weerbeeld voorafgaand aan de meting bepalend is hoe respondenten de vragenlijst invullen.
- In periodes waarin extreme weersomstandigheden plaatsvinden neemt het gevoel van urgentie toe: dat zijn dan ook de momenten waarop momentum gecreëerd kan worden door het aanbieden van informatie over mogelijke maatregelen.
- Desalniettemin zijn er aanwijzingen dat het bewustzijn over de gevolgen van klimaatverandering in relatie tot overlast en schade in en om de woning langzaam maar zeker wat groter wordt. Het aandeel Nederlanders dat aangeeft dat zij bij de keuze voor hun huidige woning beter geïnformeerd had willen worden over klimaatbestendigheid is licht toegenomen, en dat geldt ook voor het aandeel dat vindt dat er meer aandacht besteed moet worden aan de wijze waarop woningen klimaatbestendiger gemaakt kunnen worden. Ook zien we een lichte stijging van plannen om (meer) maatregelen te treffen, en is het aandeel Nederlanders dat geen enkele maatregel heeft getroffen in 2021 gedaald.

Barometer: Nederlanders vinden klimaatbestendigheid woning belangrijk, maar concrete maatregelen blijven vaak uit.

- Veel Nederlanders vinden het belangrijk dat hun woning klimaatbestendig is, maar dat gepercipieerde belang vertaalt zich vaak niet in een concreet voornemen tot (meer) maatregelen. Kennis over de mogelijkheden om de klimaatbestendigheid van hun woning te verbeteren ontbreekt: veruit de meeste Nederlanders weten niet (goed) hoe ze dat moeten aanpakken. De intentie om maatregelen te treffen vertoonde aan het begin van de coronacrisis een kleine dip, maar is in 2021 weer terug op het oude niveau: het vermoeden dat de coronacrisis vorig jaar tijdelijk tot andere prioriteiten heeft geleid, lijkt dan ook te kunnen worden bevestigd.

Barometer kennis, houding en gedrag*

↑ ↓ Significant lager of hoger dan beide andere groepen

* De vraagstelling is veranderd in de meting van april 2020 t.o.v. de meting van augustus 2019.

** Let op: het onderzoek is uitgevoerd tijdens de coronacrisis. Wellicht dat Nederlanders daarom andere prioriteiten stellen.

Vraag kennis: In welke mate bent u op de hoogte van de mogelijkheden om uw woning zelf klimaatbestendiger te maken? / Wat weet u van de mogelijkheden om uw woning zelf klimaatbestendiger te maken? **Basis:** Allen (2019 n=1.055, 2020 n=1.001, 2021 n=1.053)

Vraag houding: In welke mate vindt u het belangrijk dat uw woning klimaatbestendig is? **Basis:** Allen (2019 n=1.055, 2020 n=1.001, 2021 n=1.053)

Vraag gedrag: In hoeverre bent u van plan (meer) maatregelen te treffen om uw woning klimaatbestendiger te maken? **Basis:** Allen (2019 n=1.055, 2020 n=1.001, 2021 n=1.053)

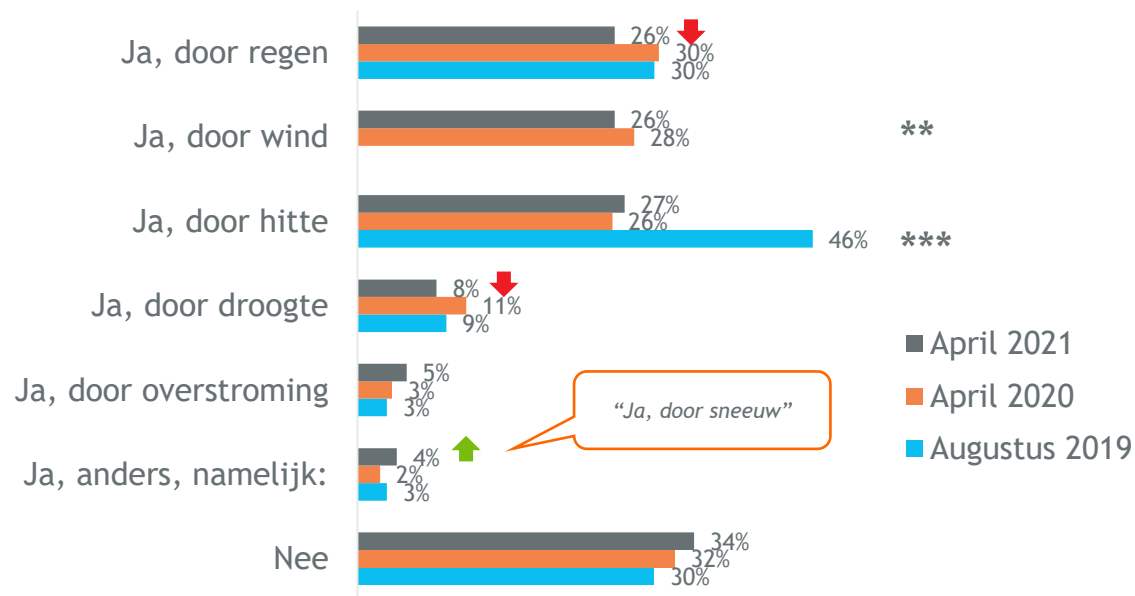
Resultaten

Ervaring en houding t.a.v. het klimaat

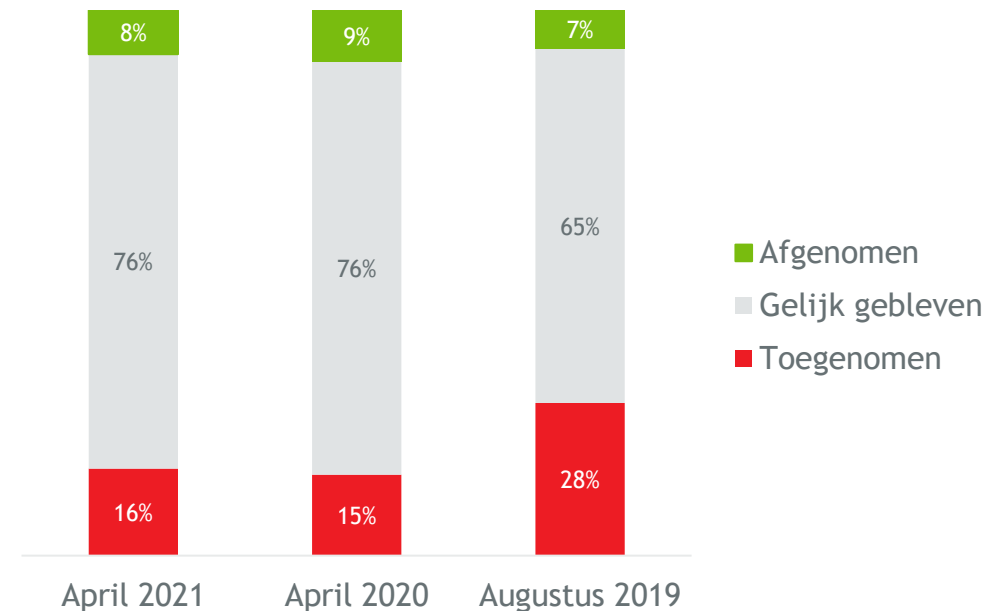
Twee derde van alle Nederlanders heeft weleens overlast* ervaren door extreme weersomstandigheden in en om hun woning, vooral door regen, wind en hitte.

- Overlast in en om de woning door regen of droogte is licht afgenomen ten opzichte van 2020. Het aandeel Nederlanders dat overlast als gevolg van extreme weersomstandigheden heeft ervaren in de afgelopen zes maanden blijft stabiel ten opzichte van vorig jaar. In het afgelopen half jaar is dan ook geen sprake geweest van uitzonderlijk extreem weer, met uitzondering van sneeuwstorm Darcy, die begin februari door een - voor Nederland vrij unieke - combinatie van een krachtige oostenwind en temperaturen onder nul tot hevige sneeuwval en sneeuwjacht in vrijwel het hele land leidde. Het effect van Darcy zien we vooral terug in de open antwoorden, waar overlast door sneeuw vaker dan voorheen spontaan wordt genoemd.

Ervaring overlast

Overlast afgelopen zes maanden

* Overlast is hinder op een onacceptabel niveau.

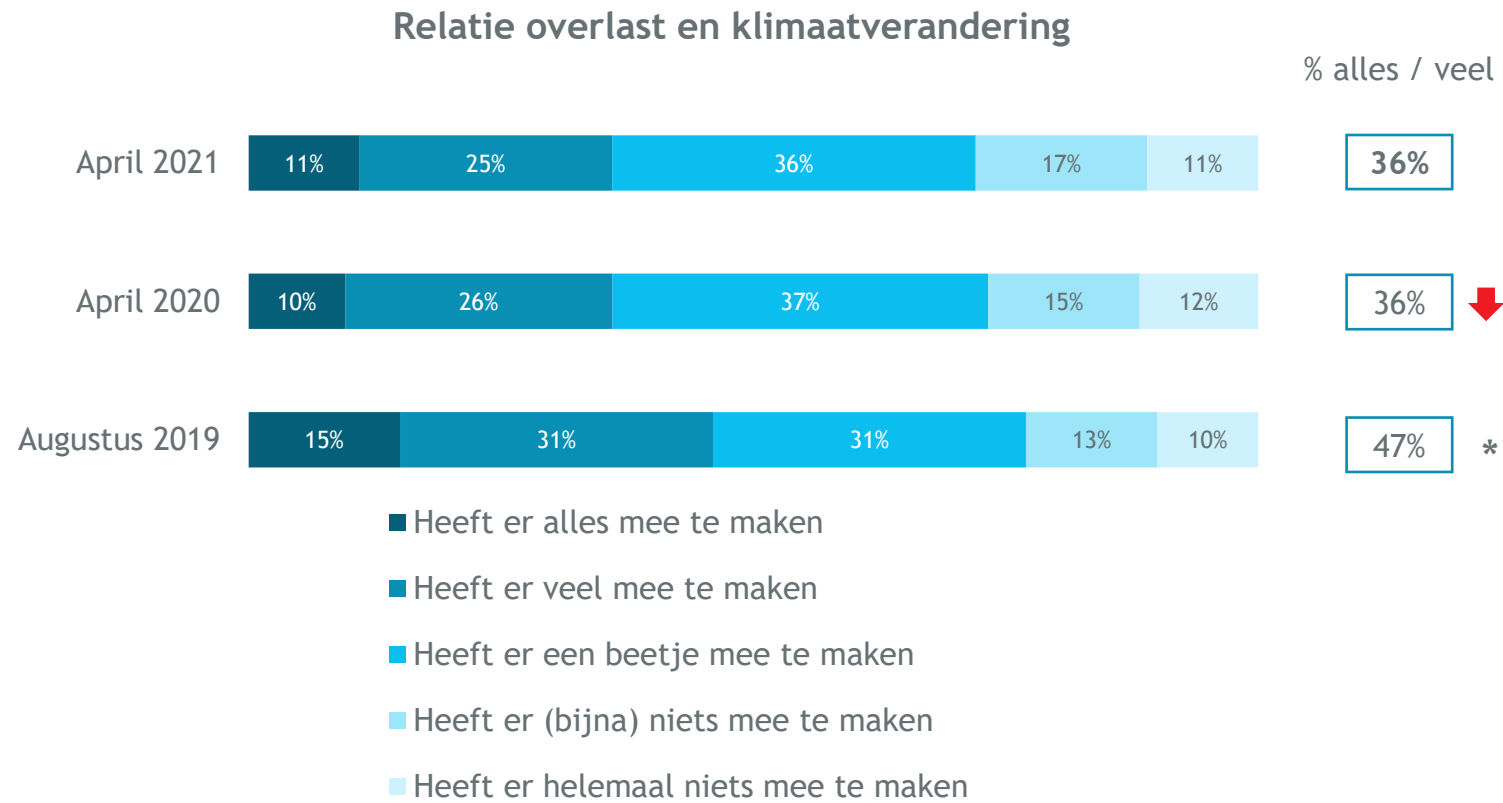
** Deze optie is niet in augustus 2019 voorgelegd.

Vraag: Heeft u wel eens overlast ervaren in en om uw woning als gevolg van extreme weersomstandigheden? Basis: Allen (2019 n=1.055, 2020 n=1.001, 2021 n=1.053)

Vraag: Is de overlast in en om uw woning als gevolg van extreme weersomstandigheden in de afgelopen zes maanden veranderd? Basis: Allen (2019 n=1.055, 2020 n=, 2021 n=1.053)

Circa een derde van de Nederlanders die weleens overlast heeft ervaren wijt dit vooral aan klimaatverandering.

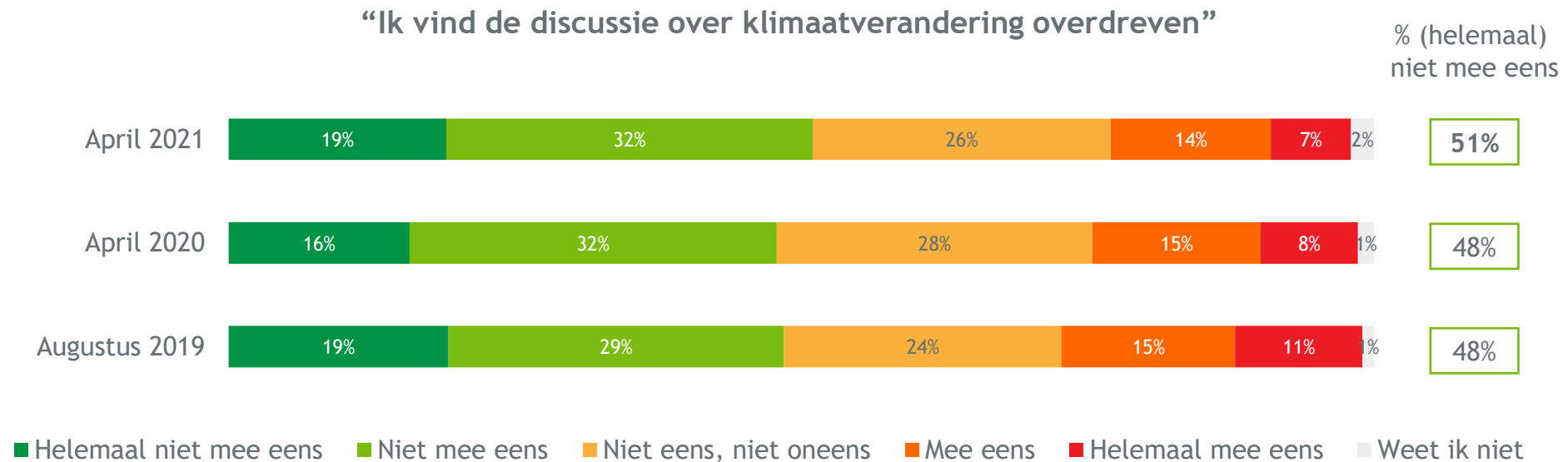
- Het weer voorafgaand aan de metingen van 2020 en 2021 kende weinig tot geen extremiteiten, en dat zien we dan ook terug in het stabiele aandeel Nederlanders dat denkt dat de door hen ervaren overlast te maken heeft met klimaatverandering. Dit in tegenstelling tot 2019, toen de 0-meting van dit onderzoek plaatsvond kort na een hittegolf: toen lag hetzelfde aandeel beduidend hoger.

Vraag: In hoeverre denkt u dat deze overlast iets te maken heeft met de klimaatverandering?
Basis: Heeft overlast ervaren (augustus 2019 n=743, april 2020 n=680, april 2021 n=714)

Helpt Nederlanders vindt de discussie over klimaatverandering niet overdreven.

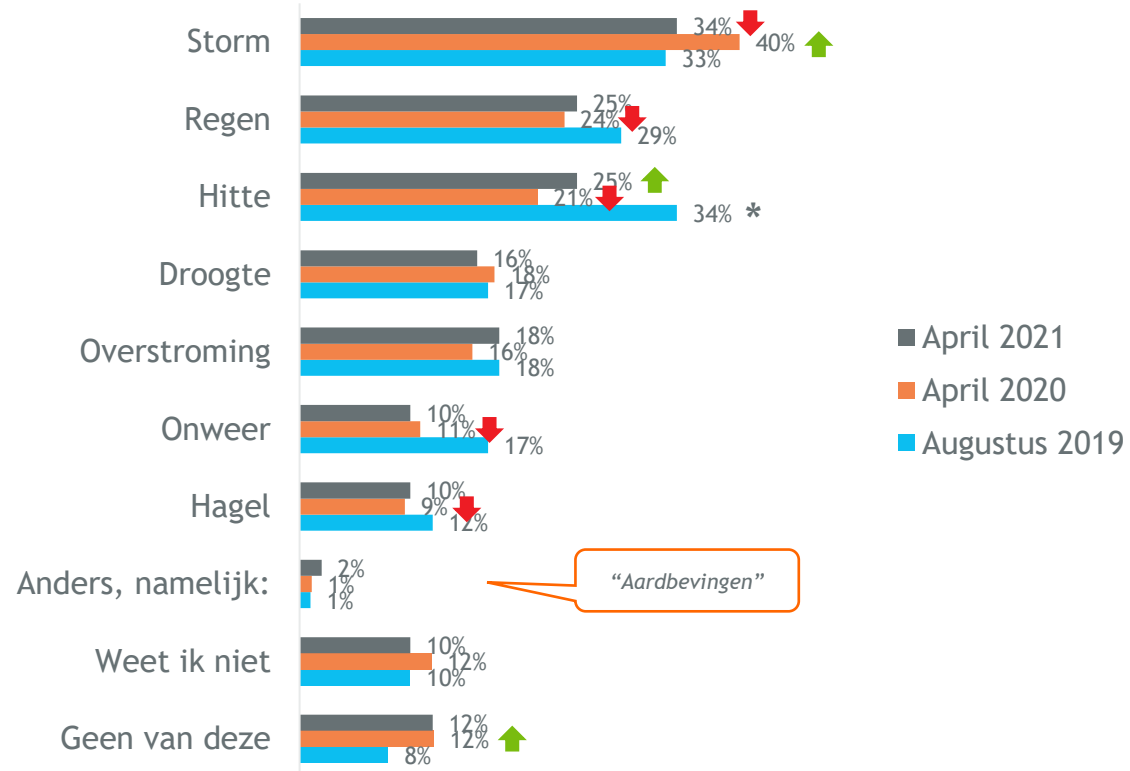
- In april 2020 en augustus 2019 zagen we een vergelijkbaar beeld. Een op de vijf Nederlanders vindt dat de discussie over klimaatverandering wel overdreven wordt, een kwart staat er neutraal tegenover.

Hevige/extreme storm vormt het grootste (klimaat)risico voor hun woning, volgens een derde van de Nederlanders.

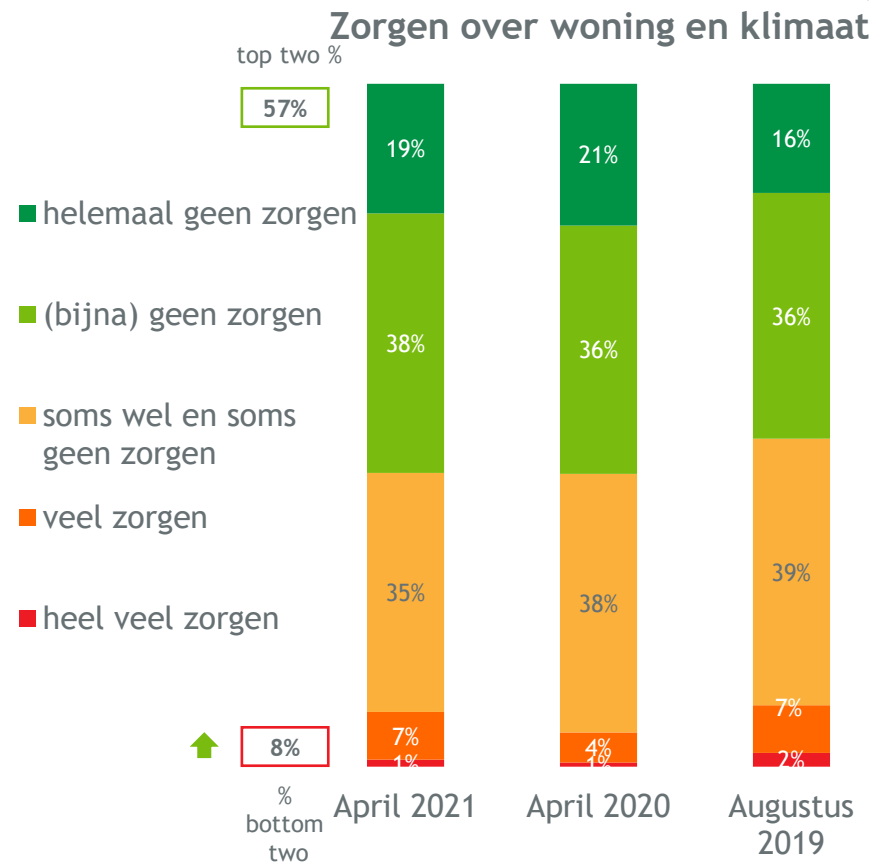
- Het aandeel Nederlanders dat hevige/extreme storm als het grootste (klimaat)risico voor hun woning beschouwt is gedaald ten opzichte van vorig jaar, toen de februari-stormen Ciara en Dennis nog helder op het netvlies stonden en daarmee invloed hebben uitgeoefend op de risico-perceptie. Regen en hitte worden door een kwart van de Nederlanders gezien als (klimaat)risico voor hun woning, hitte weer wat vaker dan in 2020.

Grootste klimaatrisico voor de woning: hevige/extreme...

Ruim de helft van de Nederlanders maakt zich weinig tot geen zorgen over hun woning door het veranderde klimaat.

- Dit komt doordat zij al maatregelen hebben getroffen of denken nog genoeg tijd te hebben om maatregelen te treffen, maar in een aantal gevallen ook omdat men denkt dat het zo'n vaart niet zal lopen.
- Zij die meer zorgen ervaren, zijn angstig voor overstromingen, extreme hitte en stormen, en vragen zich af of hun huis hiertegen bestand is. Het aandeel Nederlanders dat zich (heel) veel zorgen maakt over hun woning is licht gestegen ten opzichte van 2020.

“We hebben een heel stevig en robuust huis, met erg dikke muren dat al >100 jaar oud is. Daar gebeurt wellicht iets met het dak bij heftige wind, maar verder is het stabiel”
“Ik huur, bij problemen bel ik de woningbouw”; “Heb een huurwoning, dus als er iets gebeurt is het niet mijn verantwoording”
“Ik woon in een nieuwbouw woning. En voor zover het mogelijk is voldoet het aan de laatste eisen”
“Omdat klimaatverandering zwaar overdreven wordt en mijn woning prima in orde is”
“De veranderingen zijn te langzaam om daar direct gevolgen door te hebben”
“Omdat ik er nog heel weinig van merk tot nu toe”
“Het zal wel meevallen”

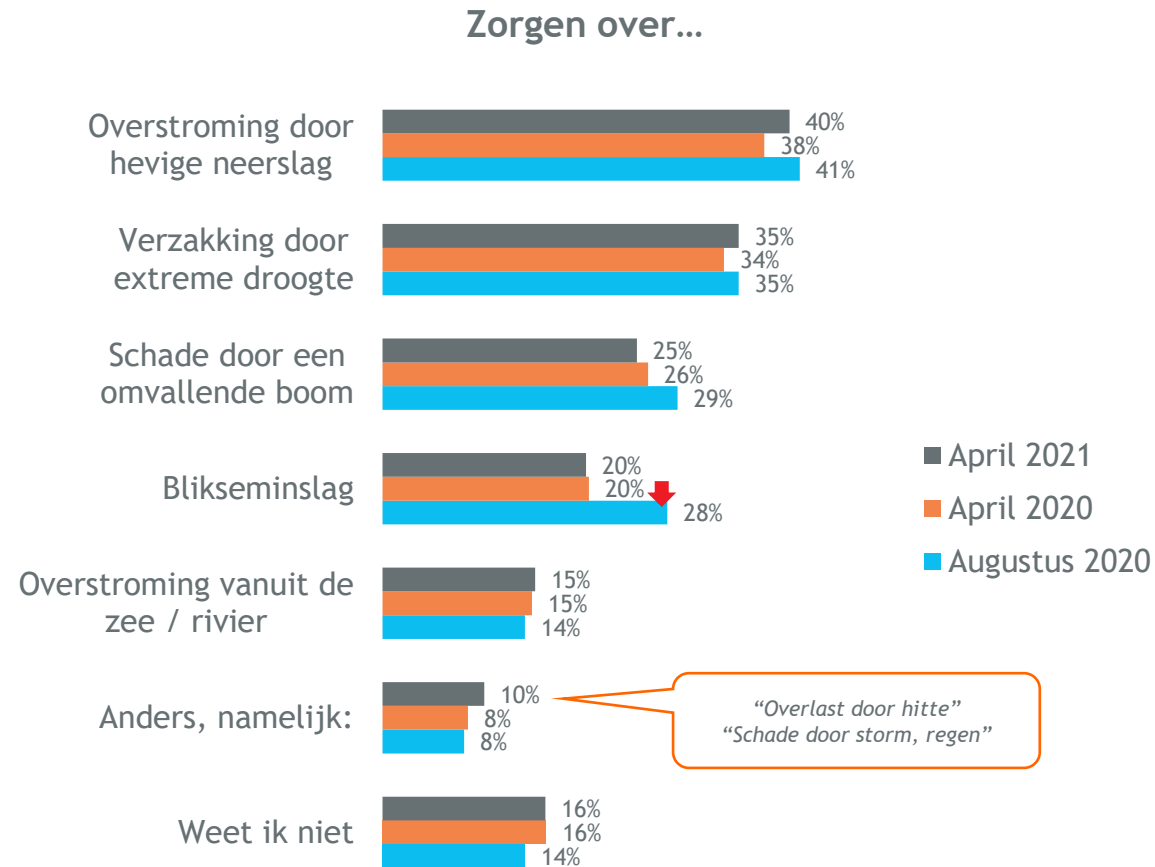
“Door extremer weer en veel bomen voor mijn deur heb ik schade opgelopen. Woon dicht bij de kust en met het stijgen van het water gaat dit op langere termijn wel spelen”
“Een tijdje terug hevige storm gehad in een rare tijd en bij ons boven is lekkage ontstaan. Dus ja, soms maak ik me zorgen”
“In de zomer is het erg warm in huis en dat wordt alleen maar erger omdat het warmer wordt. We hebben een plat dak”
“Ik hoor in de omgeving van verzakking en scheuren in de woning dor de droogte...Loop ik dat risico ook?”
“Ik vraag mij af of mijn woning bestand is tegen de extremere weersomstandigheden in de toekomst”
“Door de stijgende zeespiegel weet ik niet of in de toekomst mijn woning op een goede plek staat”

“Omdat mijn huis mij toch ook moet beschermen tegen het klimaat en als dat zo blijft veranderen vind ik dit toch wel zorgelijk”
“Het wordt steeds warmer in de zomers en mijn huis is amper geïsoleerd. Temperaturen stijgen dan gigantisch in mijn huis”
“Ons huis gaat een beetje zakken, door dat het grondwaterpeil zakt. En hoe gaat dat zich in de toekomst ontwikkelen?”
“Verzakking door verdroging en zakken grondwaterpeil, extra kosten om in huis aangenaam klimaat te hebben”

Vraag: In welke mate maakt u zich zorgen over uw woning met het veranderende klimaat? Kunt u toelichten waarom u zich [antwoord vorige vraag] maakt over uw woning en het veranderend klimaat? **Basis:** Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001, april 2021 n=1.053)

Nederlanders maken zich vooral zorgen over overstromingen door hevige neerslag en verzakking door extreme droogte.

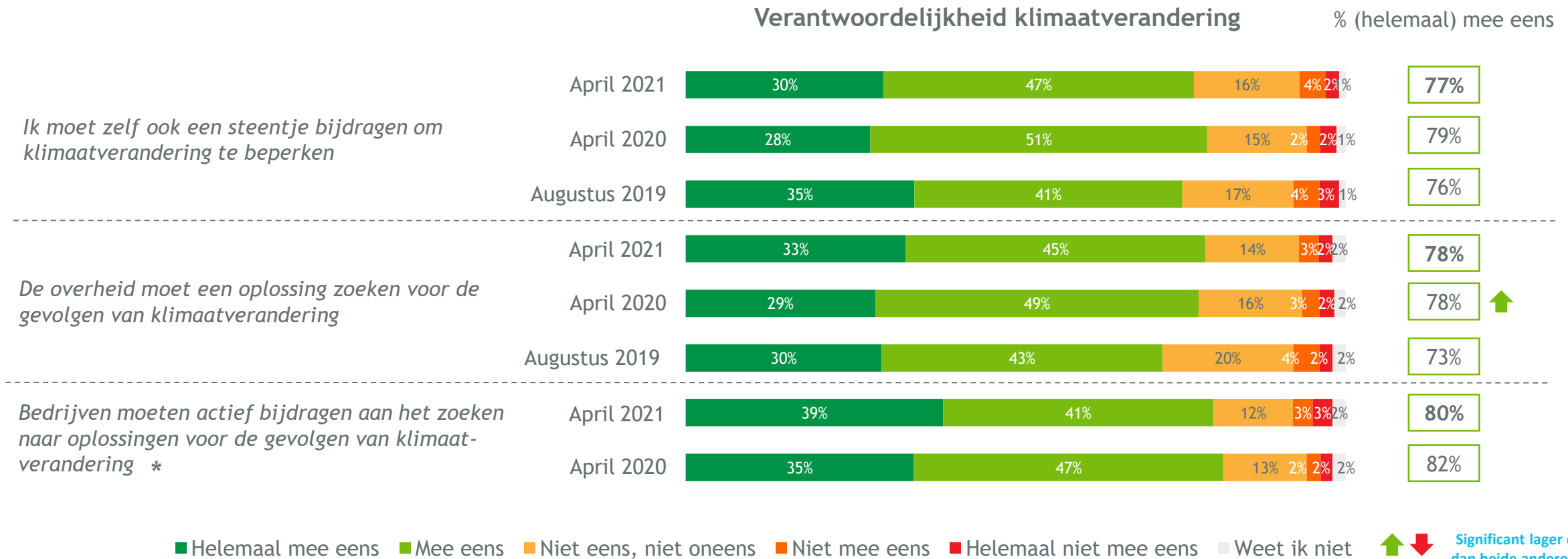
- Men maakt zich meer zorgen over overstromingen door hevige neerslag dan over overstromingen vanuit de zee of een rivier.

↑ ↓ Significant lager of hoger dan beide andere groepen

Driekwart van de Nederlanders vindt dat zowel zij zelf, alsook de overheid en het bedrijfsleven, zich moeten inzetten om klimaatverandering tegen te gaan.

- In vergelijking met de eerste meting van 2019, vinden in 2020 en 2021 meer Nederlanders dat de overheid een oplossing moet zoeken voor de gevolgen van klimaatverandering. Het feit dat de rijksoverheid tijdens de coronacrisis een grote rol heeft genomen kan mogelijk verklaren waarom Nederlanders de verantwoordelijkheid hiervoor vaker bij hen neerleggen.

* Let op: deze stelling is niet in augustus 2019 voorgelegd.

Vraag: In welke mate bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen over klimaatverandering in Nederland?
 Basis: Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001, april 2021 n=1.053)

A person wearing a blue hooded jacket and a red backpack is standing on a rocky shore, holding a black umbrella. The background shows a turbulent sea with white-capped waves under a grey, overcast sky. The person is looking towards the right, and the umbrella is being held out to the right, struggling against the wind.

Resultaten

Kennis en informatie over klimaatbestendigheid

Bij klimaatbestendigheid denken Nederlanders aan het klaarmaken van hun woning zodat deze alle extreme weersomstandigheden kan doorstaan.

Definitie klimaatbestendigheid

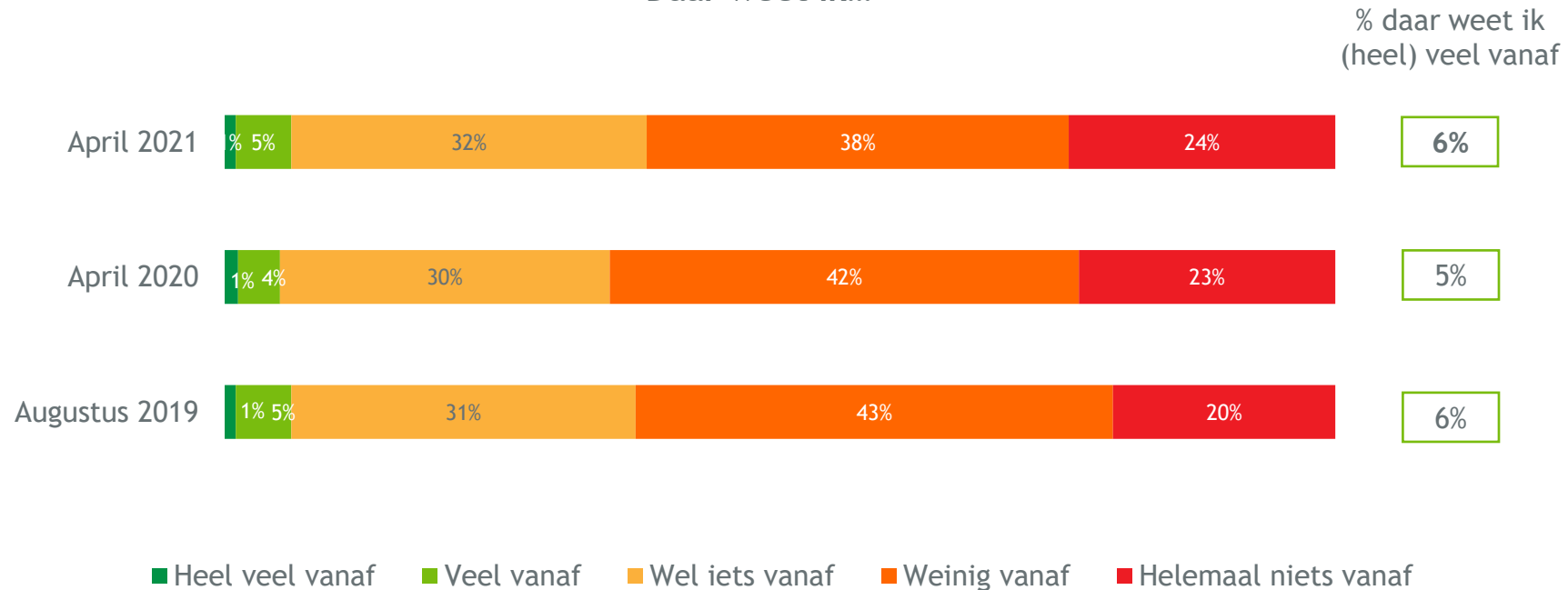
- *“Aanpassingen doen in en om je huis om het klimaatbestendiger te maken”*
- *“Beter ingericht om hitte en kou buiten te houden, en aangename temperatuur binnen, in staat flinke storm te kunnen hebben, geen materialen die door de hitte aangetast worden, maatregelen om verzakking te voorkomen, dat soort dingen”*
- *“Bijvoorbeeld niet de hele tuin dicht tegelen, maar gewoon de tuin aanhouden. Zo kan het hemelwater op een natuurlijke manier wegvloeien. Wij hebben inmiddels ook een grote regenton voor het opvangen van hemelwater, wat wij weer gebruiken voor de tuin”*
- *“Dat je binnen in je huis niets of weinig merkt van de verschillende klimaten buiten. Dat het huis op een dusdanige manier gebouwd, geïsoleerd en verbouwd is dat je er prettig kan wonen zonder de ongemakken van buiten te ervaren, zoals extreme hitte (+40 graden) of extreme kou en dat je hierdoor ook bewuster en zuiniger kunt leven (geen of minder verwarming en airco aan)”*
- *“Dat er zuinig wordt omgesprongen met energie, hergebruik van regenwater, warmte in winter binnenhouden, warmte in zomer buiten houden, klimaat neutraal energie”*
- *“Dat een woning onder allerlei weersomstandigheden goed blijft functioneren (dus heel blijft, bescherming geeft enz.)”*
- *“Voorbereid op de gevolgen van klimaatverandering, dus hitte, droogte, hevige regenbuien”*
- *“Tegen het veranderende klimaat, zoals bij warmte rolluiken of een extra zonafwerend doek onder de overkapping”*
- *“Tuin vergroenen, regenwater opvangen of in de bodem infiltreren, goed isoleren”*
- *“CO2 neutraal, zonnepanelen, van het gas af, etc.”*
- *“Zonnepanelen, airco, warmtepompverwarming, beter isolerend glas”*
- *“Zorgen voor betere afwatering, isolatie tegen hitte”*
- *“Dat weet ik eigenlijk niet...”*

Vraag: Er kunnen maatregelen worden getroffen om een woning klimaatbestendiger te maken. Wat houdt ‘klimaatbestendigheid’ in volgens u?

Basis: Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001, april 2021, n=1.053)

Nederlanders weten nog altijd weinig tot niets af van de mogelijkheden om de woning zelf klimaatbestendiger te maken.

Op de hoogte van het klimaatbestendiger maken van de woning “Daar weet ik...” *

* De vraagstelling is veranderd in de meting van april 2020 t.o.v. de meting van augustus 2019.

Vraag: In welke mate bent u op de hoogte van de mogelijkheden om uw woning zelf klimaatbestendiger te maken? / Wat weet u van de mogelijkheden om uw woning zelf klimaatbestendiger te maken? Basis: Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001)

Nederlanders zeggen bekend te zijn met een aantal maatregelen die ze kunnen treffen gericht op het klimaatbestendig maken van de woning.

- De vraag blijft echter wel of ze deze maatregelen bewust aan klimaatbestendigheid koppelen. De bekendheid van de maatregelen zou bijvoorbeeld ook voort kunnen komen uit kostenbesparende en/of energiebesparende overwegingen.

Bekendheid mogelijkheden	April 2021	April 2020	Augustus 2019	
Zonnepanelen	64%	63%	63%	
Isolatie spouwmuur	46% ↓	53% ↑	46%	**
Isolatie dak	49%	52%	48%	
Isolatie vloer	43% ↑	48% ↑	42%	**
Dichtmaken van kieren en naden	42% ↓	47% ↑	39%	
Plaatsen HR ++ of triple glas	45%	46%	43%	
Meer groen in de tuin / op het balkon	45%	45%	45%	
Warmtepomp	40%	40%	40%	
Tegels eruit in de tuin	43% ↑	39%	42%	
Zonwering	37%	39% ↓	47%	*
Regenton plaatsen	39%	39%	43%	
Meer groen op het dak	29%	31%	28%	
Zonneboiler	24% ↓	28%	28%	
Waterdoorlatende tegels of grind plaatsen	24%	25%	23%	
Drempels optrekken / verhogen voor waterkering	13%	15% ↑	12%	
Water infiltratie aanleggen	9%	11%	9%	
Waterberging aanleggen	12%	11%	9%	
Aanschaffen waterkering	5%	5%	5%	
Anders, namelijk:	1%	1%	1%	
Met geen enkele maatregel/ik was hier helemaal niet mee bezig	8%	7%	10%	

↑ ↓ Significant lager of hoger dan beide andere groepen

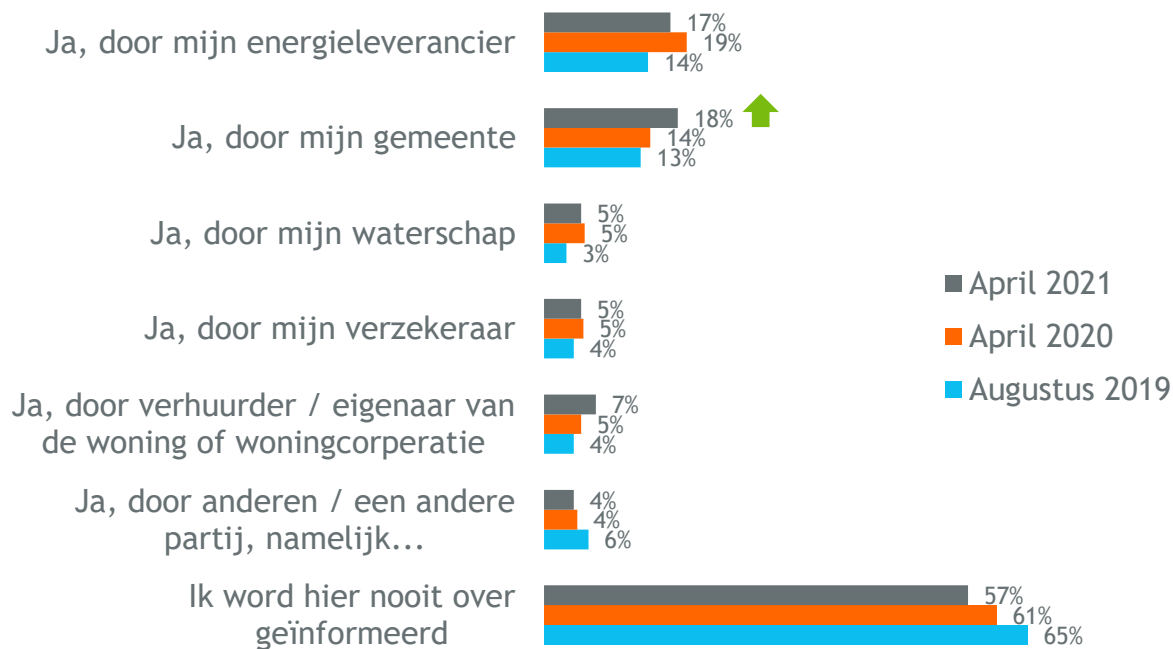
* De vraagstelling is veranderd in de meting van april 2020 t.o.v. de meting van augustus 2019.

Vraag: Met welke van onderstaande mogelijkheden om zelf uw woning klimaatbestendiger te maken, bent u bekend? / Van welke mogelijkheden wist u dat u hiermee u woning klimaatbestendig kan maken? **Basis:** Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001, 2021 n=1.053)

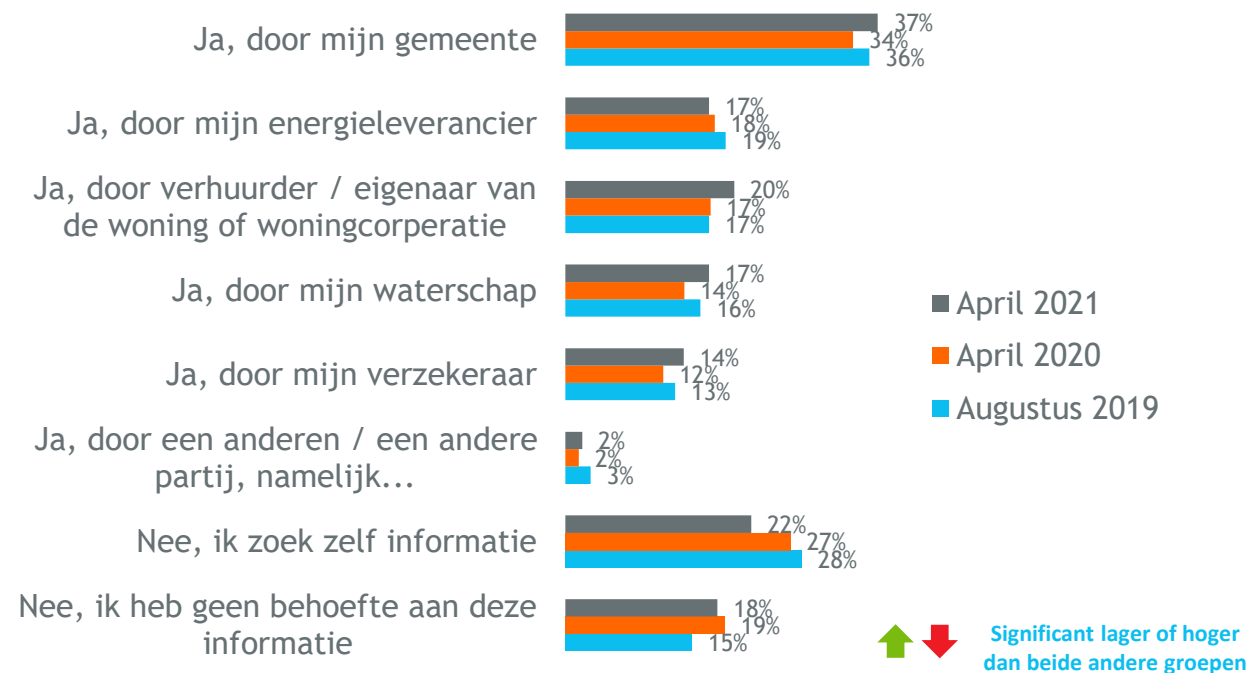
Groot deel van de Nederlanders heeft behoefte aan informatie over het klimaatbestendig maken van de woning. Deze ontvangt men maar in beperkte mate.

- Informatie die men wel ontvangt, is veelal afkomstig van de energieleverancier of de gemeente. Meer Nederlanders hebben gedurende het afgelopen jaar informatie over dit onderwerp van de gemeente ontvangen dan voorheen. Ruim een derde geeft de gemeente ook aan als de meest logische partij om dergelijke informatie aan te bieden.
- Slechts een kleine groep verwacht informatie over het klimaatbestendig maken van woningen van zijn verzekeraar.

Afzender informatie

Behoefte informatie

↑ ↓ Significant lager of hoger dan beide andere groepen

Vraag: Wordt u wel eens geïnformeerd over de mogelijkheden om uw woning klimaatbestendiger te maken? Basis: Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001, april 2021 n=1.053)
 Vraag: Zou u (vaker) geïnformeerd willen worden over de mogelijkheden om uw woning klimaatbestendiger te maken? Basis: Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001, april 2021, n=1.053)

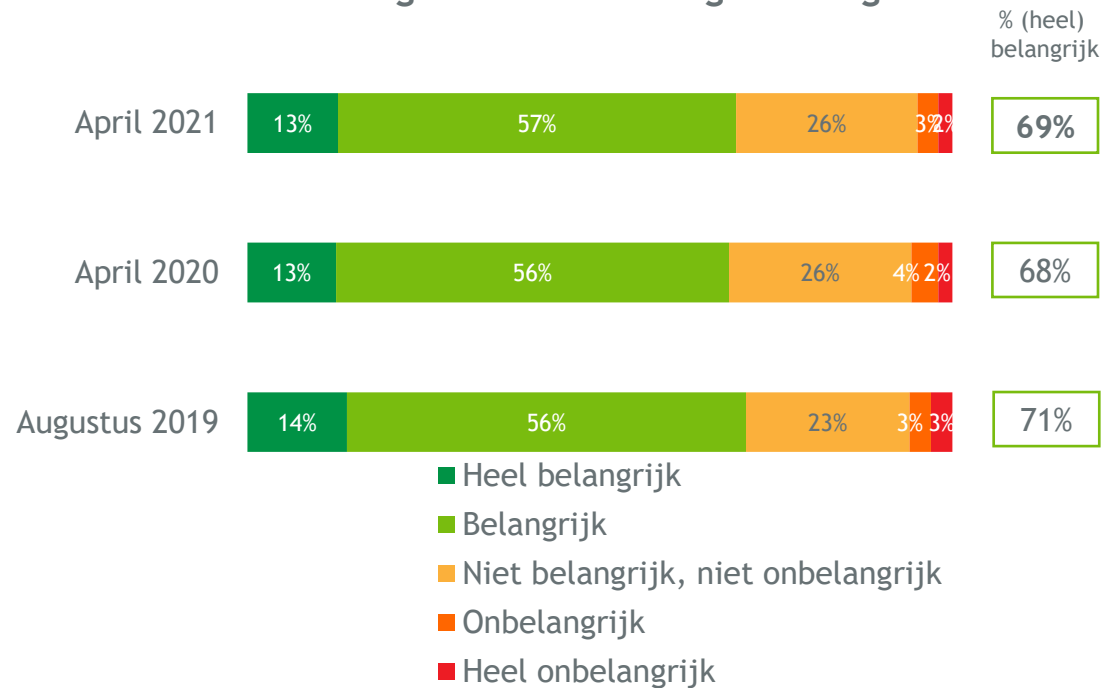
Resultaten

Houding t.a.v. de klimaatbestendigheid van de woning

Het belang van een klimaatbestendige woning is groot, vindt een ruime meerderheid. De verantwoordelijkheid voor aanpassingen legt men primair bij zichzelf.

- Ook overheidsinstanties (gemeente en rijksoverheid) worden ook gezien als (mede)verantwoordelijk voor het maken van aanpassingen aan woningen om deze klimaatbestendig te maken. Daarbij wordt de gemeente nu vaker genoemd dan vorig jaar het geval was.
- Slechts een kleine groep van een op de tien Nederlanders ziet een rol voor zijn verzekeraar als het gaat om de verantwoordelijkheid voor het maken van aanpassingen aan de woning met als doel om deze klimaatbestendiger te laten maken.

Belang klimaatbestendige woning

Verantwoordelijkheid voor klimaatbestendigheid*

↑ ↓ Significant lager of hoger dan beide andere groepen

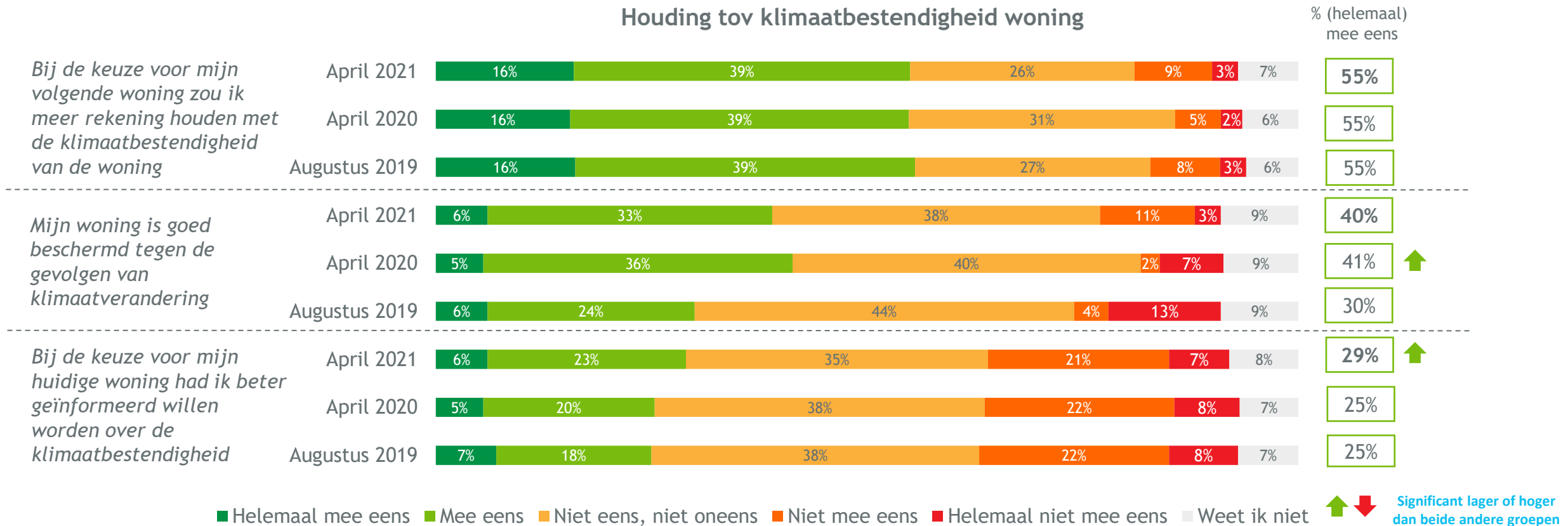
* De vraagstelling is dusdanig veranderd in de meting van april 2020 t.o.v. de meting van augustus 2019 dat een vergelijking van de uitkomsten niet mogelijk is.

Vraag: In welke mate vindt u het belangrijk dat uw woning klimaatbestendig is? Basis: Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001, april 2021 n=1.053)

Vraag: Wie zou aanpassingen moeten doen aan uw woning om uw woning klimaatbestendig te maken? Basis: Allen (april 2020 n=1.001, april 2021 n=1.053)

Bij de keuze voor een volgende woning zou ruim de helft van de Nederlanders meer rekening houden met de klimaatbestendigheid ervan.

- Minder dan de helft van alle ondervraagde Nederlanders vindt dan ook dat hun huidige woning goed beschermd is tegen de gevolgen van klimaatverandering. Een op de drie had bij de keuze van de huidige woning beter geïnformeerd willen worden over de klimaatbestendigheid ervan: t.o.v. 2020 vertoont dat aandeel een lichte stijging, wat kan wijzen op (langzaam) groeiende bewustwording van het belang van klimaatbestendigheid.

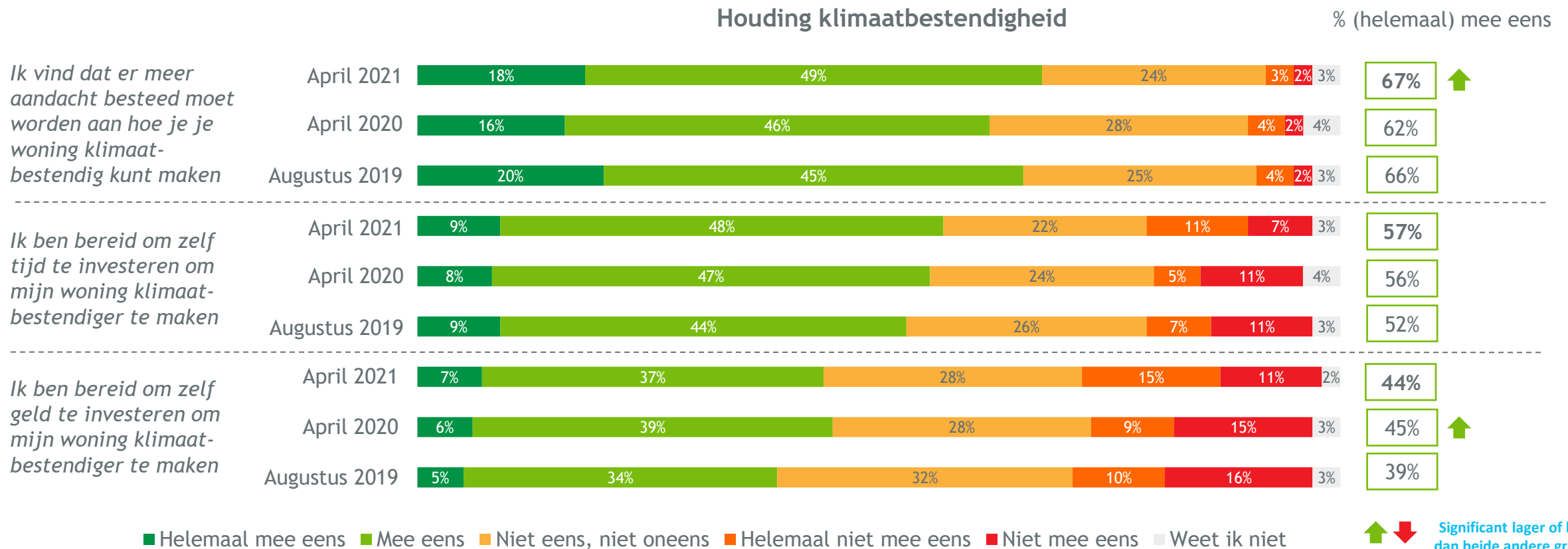

Vraag: In welke mate bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen over de klimaatbestendigheid van uw woning?

Basis: Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001, april 2021, n=1.053)

Er moet meer aandacht besteed worden aan de wijze waarop woningen klimaatbestendiger gemaakt kunnen worden, vindt een ruime meerderheid.

- Men is veelal ook zelf bereid tijd en in wat mindere mate geld in te investeren in het klimaatbestendiger maken van de eigen woning.

Vraag: In welke mate bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen over de klimaatbestendigheid van uw woning?

Basis: Allen (augustus 2019 n=1.055, april 2020 n=1.001, april 2021, n=1.053)

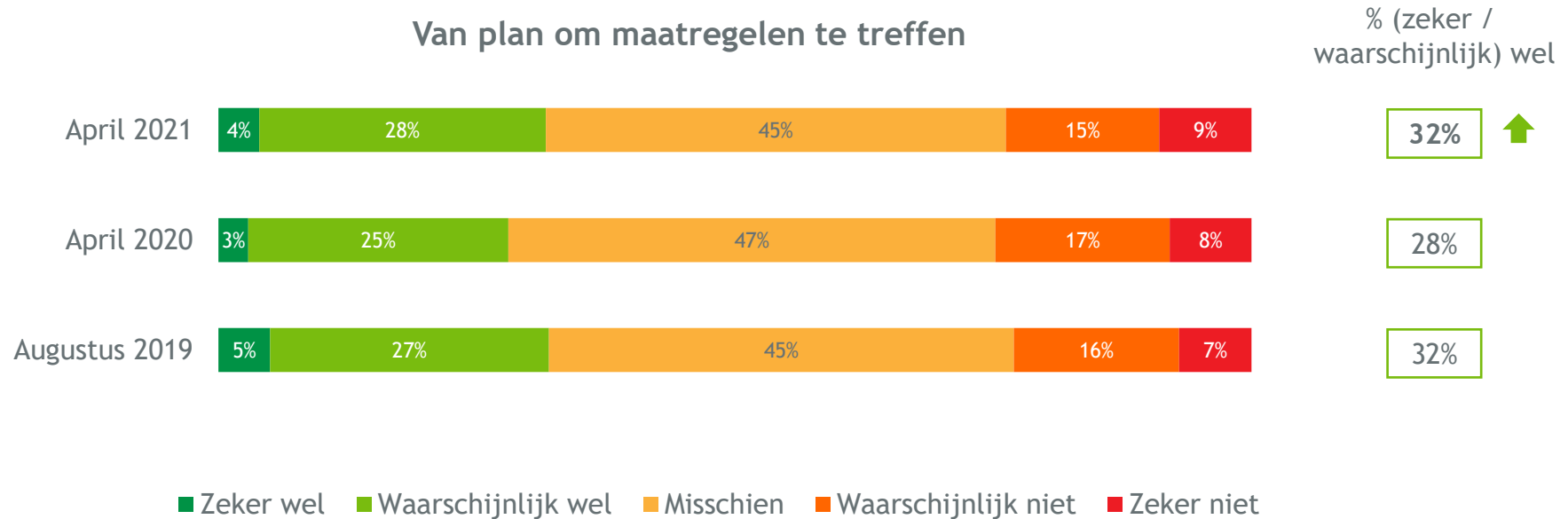
A lighthouse with a white body and red horizontal stripes stands on a rocky shore. The sea is turbulent, with white foam from waves crashing against the dark rocks in the foreground. The sky is dark and filled with large, white, billowing clouds. Several birds are seen in flight against the sky. A semi-transparent grey rectangle is overlaid on the left side of the image, containing the text.

Resultaten

Treffen van maatregelen

Een derde van de Nederlanders heeft plannen om (meer) maatregelen te treffen om de woning klimaatbestendiger te maken.

- Het dipje in de intentie (top-two) in 2020 hangt naar alle waarschijnlijkheid samen met de beginperiode van de coronacrisis vanaf maart 2020: in onzekere tijden stellen mensen dit soort grote beslissingen uit, zeker als deze een (aanzienlijke) investering vragen.

↑ ↓ Significant lager of hoger dan beide andere groepen

Driekwart van de ondervraagde Nederlanders heeft maatregelen genomen om hun woning klimaatbestendiger te maken, vooral op het gebied van isolatie, zonne-energie en meer groen in de tuin of op het balkon.

- Het aandeel Nederlanders dat geen enkele maatregel heeft getroffen neemt is afgenomen. In vergelijking met de afgelopen twee jaar heeft men vaker zonnepanelen en/of een regenton laten plaatsen. Het lijkt er dan ook op dat het klimaatbestendiger maken van de woning langzaam maar zeker aan belang toeneemt, al is het besparen van kosten naar alle waarschijnlijkheid ook een belangrijke driver om tot maatregelen over te gaan.

Maatregelen getroffen

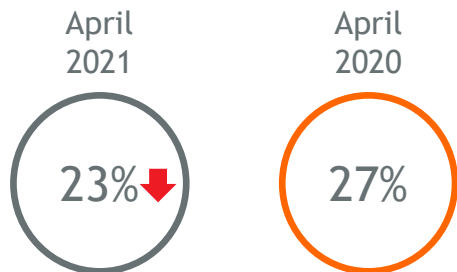
	April 2021	April 2020	Augustus 2019
Plaatsen HR ++ of triple glas	28%	28% 	24%
Meer groen in de tuin / op het balkon	27%	27%	27%
Dichtmaken van kieren en naden	23%	26%	24%
Isolatie dak	22%	23%	24%
Isolatie vloer	20%	23%	20%
Zonwering	22%	23%	26%
Zonnepanelen	28% 	22%	20%
Isolatie spouwmuur	20%	22%	22%
Tegels eruit in de tuin	18%	16%	16%
Regenton plaatsen	19% 	15%	15%
Waterdoorlatende tegels of grind plaatsen	7%	7%	7%
Warmtepomp	5%	5%	4%
Drempels optrekken / verhogen voor waterkering	4%	5%	3%
Meer groen op het dak	5%	3%	3%
Water infiltratie aanleggen	4%	3%	3%
Zonneboiler	4%	3%	4%
Waterberging aanleggen	2%	2%	2%
Aanschaffen waterkering	1%	2%	2%
Geen enkele maatregel	23% 	27%	27%

  Significant lager of hoger dan beide andere groepen

Belangrijkste redenen om (nog) geen maatregelen te hebben getroffen om de woning klimaatbestendiger te laten maken: de kosten ('te duur'), gebrek aan kennis, en er nog niet eerder over nagedacht hebben.

- Met name huurders zien het treffen van maatregelen niet als hun eigen verantwoordelijkheid te zien, maar van hun woningcorporatie.
- Slechts een kleine minderheid (een op de tien) ziet de noodzaak van maatregelen niet van in.

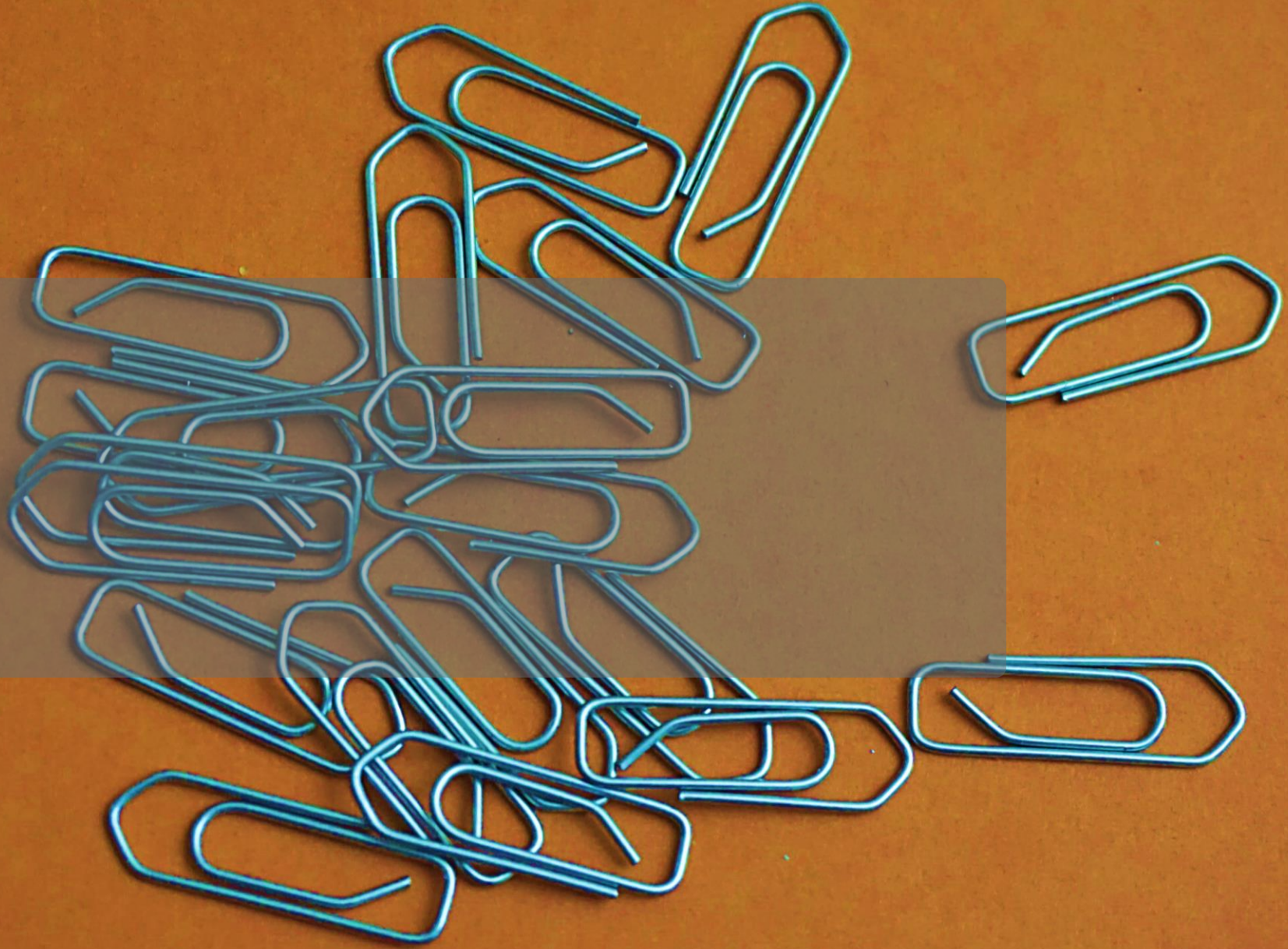
Geen enkele maatregel getroffen

Redenen geen maatregelen getroffen

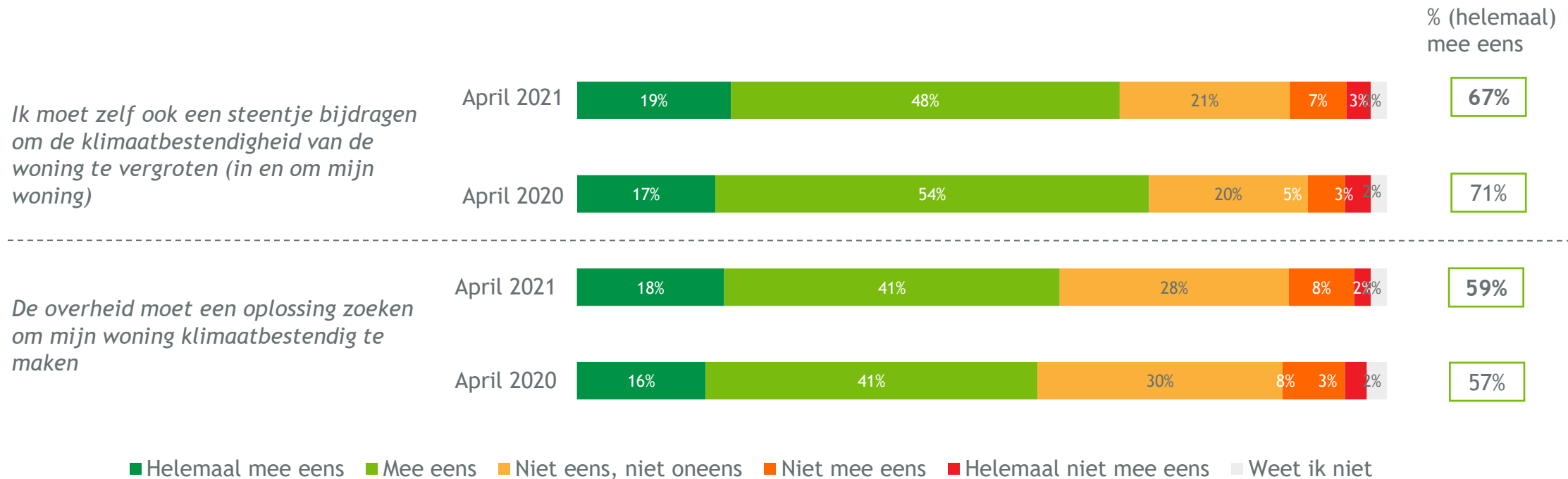

Bijlagen

Verantwoordelijkheid klimaatbestendigheid woning.

Verantwoordelijkheid klimaatbestendigheid woning*

* Let op: deze stellingen zijn niet in augustus 2019 voorgelegd.

Vraag: In welke mate bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen over klimaatverandering in Nederland?

Basis: Allen (april 2020 n=1.001, april 2021, n=1.053)

Onderzoeksverantwoording

Methode

> Online onderzoek

> 31 vragen

> +/- 6 minuten

Doelgroep & steekproef

> Nederlanders 18+

> Netto 2021 n=1.053

> Extern onderzoekspanel

Veldwerk

> 26 april t/m 3 mei 2021

* Respondenten zijn geworven uit het access panel van Panelclix. We hebben rekening gehouden met een representatieve verdeling op leeftijd, geslacht, regio en opleiding.

Auteurs: Claudia Ros, Michiel van Rossum

Mei 2021

